

Een seminar over het zelfbeschikkingsrecht van volkeren.

Wat voor Kosovo geldt, geldt ook voor Nagorno-Karabakh!!

Op 17 november 2010 heeft in het hoofgebouw van de Vrije Universiteit Amsterdam een informatieve seminar over het zelfbeschikkingsrecht van volkeren (georganiseerd door Hay Tad en Garegin Njdeh) plaatsgevonden.

Tijdens het seminar zijn de twee conflictgebieden Kosovo en Nagorno Karabakh (Artsakh), die met het zelfbeschikkingsrecht in verband staan, behandeld. De avond werd gestart doormiddel van een presentatie van dhr. Arseenian, waarin hij een overzicht van de geschiedenis van de beide probleemgevallen heeft weergegeven. Daarna is door verschillende gastsprekers stilgestaan bij de principes die binnen het internationale recht gelden en die het zelfbeschikkingsrecht vorm geven. Ook is gesproken over de ontwikkelingen omtrent de onafhankelijkheidsverklaring door beide landen en de invloed van de internationale gemeenschap op het proces om tot een oplossing te komen.

Zo heeft dr. De Brabandere (universitair docent Universiteit Leiden) uiteengezet welke betekenis aan het advies van het Internationaal Gerechtshof, over de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo, gegeven moet worden en welke gevolgen deze kan hebben. Hij heeft benadrukt dat het feit dat het advies de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo niet in strijd acht met het internationale recht, niet wil zeggen dat het advies recht op onafhankelijkheidsverklaring impliceert. Daarbij stellend dat het advies met name gericht was aan betrokken partijen, waardoor andere conflictgevallen geen rechten aan het advies kunnen ontlenen. Daarom verwacht hij niet dat het advies een precedent zal zijn voor Nagorno Karabakh. Het zelfbeschikkingsrecht kan volgens hem ertoe leiden dat een bepaald gebied zich onafhankelijk verklaard, maar evenwel geldt dat de daarop volgende internationale erkenning van die onafhankelijkheid van doorslaggevende betekenis is. Zonder erkenning door grootmachten blijft de status, ook in het geval men juridisch recht heeft op zelfbeschikking, onbeslist.

Mevrouw De Hoon (universitair docent Vrije Universiteit en coördinator van PILPG) is in mei 2010 als onafhankelijke observator bij de presidentiële verkiezingen in Nagorno Karabakh aanwezig geweest. Zij vertelde over de organisatie en het verloop van die verkiezingen. Zij heeft naar de aanloop hiervan vele stemlokalen bezocht en ook met veel mensen gesproken. Haar ervaring was dat veel mensen tevreden waren over de gang van zaken. Zij beschreef de verkiezingen als voorbeeldig en de regering van Nagorno Karabakh als democratisch. Op de vraag of een democratisch gekozen en functionerende regering aanleiding genoeg is om het land als onafhankelijk te erkennen, antwoordde zij ontkennend. Volgens haar spelen andere factoren, zoals bijvoorbeeld de erkenning (op politieke gronden) van de internationale gemeenschap een belangrijke rol. Zij stelde verder dat het beginsel van territoriale integriteit in het internationale publiekrecht vaak haaks tegenover het zelfbeschikkingsrecht staat. Zij had in ieder geval geen mening over de vraag of de territoriale integriteit van Azerbeidjaan in het geding was.

Van der Meer is voor IKV Pax Christi werkzaam in Kosovo. Volgens hem geniet Kosovo veel aandacht van de internationale gemeenschap. In Kosovo zijn veel hulpprojecten op verschillende gebieden en door verschillende organisaties en bedrijven opgezet. Echter, volgens hem komt de hulp uit die landen, die tevens de bombardement op Servië mogelijk hebben gemaakt. Het zijn wederom dezelfde landen die ook de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo erkend hebben. Dit maakt volgens hem duidelijk dat deze landen hun politieke belangen daarmee behartigen. En ook hij vindt daarom dat het zelfbeschikkingsrecht afhangt van de politieke belangen die de internationale gemeenschap heeft.

Als laatst heeft dhr. Sargisian het woord genomen. Hij is parlamentslid van Nagorno Karabakh en zit in de A.R.F. fractie. Als gast was hij uitgenodigd om het seminar bij te wonen en zijn verhaal te doen. Hij begon zijn verhaal door te stellen dat het een politieke axioma van de Westerse wereld is om te stellen dat men erin geslaagd is om discriminatie op grond van ras en geloof te bestrijden. Op verschillende delen van de wereld wordt er nog gediscrimineerd. Deze discriminatie is tevens aanleiding geweest voor de bloedige oorlog die vele duizenden het leven heeft gekost aan Armeense en Azerbeidjaanse kant. Hij heeft benadrukt dat Nagorno Karabakh het volste recht heeft op onafhankelijkheid. Naast het feit dat Nagorno Karabakh altijd Armeens grondgebied is geweest, heeft hij ook uitgelegd waarom in dit geval het beginsel van territoriale integriteit (waar Azerbeidjaan zich op beroept) niet in het geding is. Tijdens de onafhankelijkheidsverklaring was Nagorno Karabakh een autonome gebied in Sovjet Azerbeidjaan en het uitroepen van de verklaring was geheel in overeenstemming van de regelgeving van de Sovjet Unie. Omdat dit uitroepen voor de onafhankelijkheid van Azerbeidjaan is geweest, heeft de Azerbeidjaanse grondwet geen jurisdictie over Nagorno Karabakh. In zijn slotwoord gaf hij aan ervan te dromen dat de internationale gemeenschap haar beslissingen niet op een enge (tijdelijke en economische gronden) gronden baseert, maar op rechtvaardige gronden waarmee zij de mensenrechten bovenop stelt om op die manier etnische minderheden te beschermen tegen discriminatie.

Tot slot was er de vragenronde waarin de aanwezigen hun vragen aan de gastsprekers mochten stellen. Na afloop werd, onder het nuttigen van een drankje, door de aanwezigen verder gepraat over het onderwerp.

Als organisatoren zijn wij erg tevreden over de opkomst en uitkomst van het seminar. Daarom kunnen wij van een zeer geslaagde activiteit spreken.

De besturen van Hay Tad & Garegin Njdeh